

DUK.1711.4.2021

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Przedszkolu nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach oraz w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach w zakresie obsługi finansowo – księgowej ww. jednostki w dniach od 25.02.2021 r. do 19.03.2021 r. przez mgr Agnieszkę Olak, naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr Annę Wardzińską, inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień nr: 0052.1/6/21, 0052.1/7/21 z 18 lutego 2021 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarności i celowości dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w okresie od 1.01.2019 r. do dnia kontroli.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 z późn. zm.).
- Statut Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach.

1. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Przedszkole nr 20 im. Karlika i Karolinki mieści się w budynku przy ulicy Katowickiej 102a w Tychach. Przedszkole jest placówką publiczną, nieferyjną. Do Przedszkola uczęszczają 143 dzieci w ramach 6 oddziałów. Organem prowadzącym przedszkole jest Miasto Tychy, a nadzór pedagogiczny nad nim sprawuje Śląski Kurator Oświaty w Katowicach. Przedszkole jest jednostką organizacyjną działającą w formie jednostki budżetowej, której obsługę finansowo – księgową prowadzi Miejskie Centrum Oświaty w Tychach.

Zgodnie z uchwałą nr XXII/393/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia prowadzenia wspólnej obsługi szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Tychy, od dnia 1 stycznia 2017 r. obsługę finansowo – księgową, prawną i informatyczną Przedszkola nr 20 w Tychach, powierzono jednostce obsługującej, tj. Miejskiemu Centrum Oświaty w Tychach, utworzonemu z dniem 1 września 2016 r. na podstawie uchwały nr XXII/394/16 Rady Miasta Tychy z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej miasta Tychy o nazwie „Miejskie Centrum Oświaty w Tychach” i nadania jej statutu. Zgodnie z ww. uchwałą MCO w Tychach zapewni jednostkom obsługiwanym wspólną:

- a) obsługę finansowo – księgową, w tym realizację w całości obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości,
- b) obsługę prawną,
- c) obsługę informatyczną w zakresie:
 - serwisowania sprzętu komputerowego,
 - zapewnienia dostępu do systemów informatycznych wspierających realizację zadań statutowych jednostek obsługiwanym, podlegających nadzorowi organu prowadzącego te jednostki,
- d) jednostkom wymienionym w załączniku nr 3 wspólną obsługę w zakresie powierzenia wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy.

2. Kierownictwo jednostki:

- mgr Elżbieta Jędryka – Dyrektor Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach od 1.09.2017 r. do nadal,
- mgr Dorota Gnacik – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.09.2016 r. do nadal,
- mgr Kornelia Gzik-Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.11.2016 r. do nadal,

- mgr Maria Barnuś – specjalista realizujący zadania głównego księgowego w Przedszkolu nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach w okresie od 18.09.2017 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S oraz Rb-N i Rb-Z za okresy wskazane w protokole,
- Sprawozdanie finansowe za 2019 r.,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Wrywkowo dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w 2019 i 2020 r.,
- Kartoteki wynagrodzeń i akta osobowe pracowników, którzy otrzymali nagrody jubileuszowe oraz ekwiwalenty za niewykorzystany urlop w 2019 r. i 2020 r.,
- Wrywkowo dziennik za 2019 r. oraz 2020 r.,
- Dokumentacja związana z udzielonymi zamówieniami publicznymi,
- Dokumentacja związana z ustaleniem odpisu na ZFŚS w 2020 r. oraz wrywkowo dokumentacja dotycząca gospodarowaniem środkami Funduszu w 2019 r.
- Dokumentacja dotycząca przeprowadzonej inwentaryzacji,
- Dokumentacja dotycząca realizacji obowiązku kierownika jednostki w zakresie realizacji postanowień zarządzenia nr 0050/418/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznej procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w jednostkach organizacyjnych miasta Tychy i komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Tychy.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzeniem nr 9/2018 Dyrektora Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach z dnia 22.05.2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach wraz z aneksami,
- Zarządzeniem nr 8/2018 Dyrektora Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach z dnia 14.05.2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wraz z aneksami,

- Zarządzeniem nr 7/2018 Dyrektora Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach z dnia 14.05.2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach wraz z aneksami,
- Zarządzeniem nr 22/2019 Dyrektora Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach z dnia 28.11.2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro
- Zarządzeniem nr 021/10/2018 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 16.04.2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wraz z załącznikami:
 - Załącznik nr 1 – Zasady (polityka rachunkowości),
 - Załącznik nr 2 – Instrukcja kasowa,
 - Załącznik nr 3 – Instrukcja inwentaryzacyjna,wraz z zarządzeniami zmieniającymi: nr 021/14/2018 z dnia 25.05.2018 r., nr 021/17/2018 z dnia 9.07.2018 r., nr 021/29/2018 z dnia 27.08.2018 r., nr 021/19/2019 z dnia 11.03.2019 r., nr 021/28/2019 z dnia 29.04.2019 r. oraz nr 021/46/2019 z dnia 19.08.2019 r.
- Zarządzeniem nr 021/30/2018 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 27.08.2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach i w jednostkach obsługiwanych wraz z zarządzeniami zmieniającymi nr 021/52/2019 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty z dnia 30.08.2019 r. oraz nr 021/57/2020 z dnia 4.11.2020 r.

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania Rb-28S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych za:

- III, IV kwartał 2019 r.,
- I, IV kwartał 2020 r.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z przedłożonymi do kontroli zestawieniami obrotów i sald nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z miesięcznym sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2019 r. oraz 2020 r. wynosiły w ramach poszczególnych rozdziałów odpowiednio:

Rozdział	Wydatki wykonane 2019 r.	Wydatki wykonane w 2019 r.
80104 – Przedszkola	1 540 939,82	1 672 593,07
80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	5 032,29	5 803,00
80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	22 421,89	6 535,37
Razem:	1 568 394,00	1 684 931,44

Ze sprawozdań Rb-28S za 2019 r. oraz 2020 r. wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków wynoszący odpowiednio 84,68 % oraz 87,04 %.

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za wskazane okresy. W sprawozdaniach tych nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji źródłowej poddanej kontroli.

Za powyższe okresy sprawozdawcze weryfikacji poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S nie stwierdzając nieprawidłowości.

Uzyskane dochody budżetowe zgodnie z miesięcznym sprawozdaniem budżetowym Rb-27S za grudzień 2019 r. oraz 2020 r. przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA				DOCHODY WYKONANE	
Dział	Rozdział	Paragraf		2019 rok	2020 rok
801	80104	0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	31 800,00	20 851,00
		0670	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	138 043,00	97 484,03
		0690	Wpływy z różnych opłat	121,55	112,71
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	44,76	0,00
		0940	Wpływy z rozliczeń / zwrotów z lat ubiegłych	199,00	81,47
		0970	Wpływy z różnych dochodów	320,30	332,46
Razem:				170 528,61	118 861,67

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za ww. okresy oraz sprawozdania finansowe za 2019 r. nie stwierdzając nieprawidłowości.

Wyrywkowej weryfikacji poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych w 2019 r. i 2020 r. stwierdzając, iż jednostka przekazywała dochody budżetowe z zachowaniem terminów określonych zarządzeniem 0050/44/17 Prezydenta Miasta Tychy

z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe oraz wydziały merytoryczne Urzędu Miasta z późn. zmianami.

Weryfikacja wykazała zgodność obrotów dzienników cząstkowych z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za 2019 r., zgodnie z art. 14 uor.

Kontroli poddano sprawozdania finansowe, tj. bilans i rachunek zysków i strat za 2019 r. w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald stwierdzając zgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

4.2. Prawdliwość ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych, stwierdzając:

- księgi rachunkowe prowadzone są rzetelnie, sprawdzalnie i bieżąco, tj. zgodnie z art. 24 uor,
- przestrzeganie art. 6 uor wskazującego, iż w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty,
- że na ogół operacje gospodarcze ujmowane są w księgach rachunkowych zgodnie z uregulowaniami polityki rachunkowości oraz na prawidłowych kontach wskazanych w zakładowym planie kont.

Zauważyć należy, że:

- na podstawie noty korygującej nr P20/NK/0012/2019 z dnia 30.12.2019 wystawionej na rzecz MOPS w Tychach dokonano zwrotu kwoty 67,20 tytułem zmniejszonej ilości wydanych w grudniu posiłków. Jak wynika z dekretacji wyciągu bankowego nr 175/2019 z dnia 30.12.2019 r. (dok.67/12/2109) przelew ww. kwoty na rachunek bankowy MOPS ujęto w księgach rachunkowych w sposób nieprawidłowy tj.:

130-801-80104-4220 Wn/Ma 201-801-80104-4220 w kwocie minus 67,20 zł.

- zgodnie z wyciągiem bankowym nr 173/2019 z dnia 24.12.2019 r. na rachunek bankowy jednostki komornik dokonał zwrotu kwoty 403, 66 zł uprzednio potrąconej z wynagrodzenia pracownika, wobec którego zakończyło się postępowanie egzekucyjne. Ww. zwrot ujęto w księgach rachunkowych w następujący sposób:

130-801-80104-4010 Wn/Ma 240-801-80104-4010-8

Zgodnie z przedłożonym do kontroli planem kont, konto 240-801-80104-4010-8 służy do rozrachunków - potrąceń ZFŚS. Ponadto do przedmiotowej operacji nie dokonano ujemnego zapisu technicznego na koncie 130. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont

dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.

Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych:

- 1) otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 223;
- 2) z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem.

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się:

- 1) zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki, jak również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołów: 1, 2, 3, 4, 7 lub 8. Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może być też stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem rachunku bieżącego jednostki;
- 2) okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu, w korespondencji z kontem 222;
- 3) okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponentów niższego stopnia (ewidencja szczegółowa według dysponentów, którym przelano środki pieniężne), w korespondencji z kontem 223.

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

– koszty dot. odpisu podstawowego na ZFŚS rozliczane są w czasie na koncie 640, jednakże, pierwszego rozliczenia na koncie 640 dokonano w 2019 r. po przekazaniu kwoty stanowiącej 75% odpisu na rachunek ZFŚS, co ujęto w księgach rachunkowych zapisami:

405 Wn/Ma 240 – odpis na ZFŚS – I transza,

240 Wn/Ma 130 – przelanie środków na rachunek ZFŚS – I transza,

640 Wn/Ma 490 – ujęcie kosztów do rozliczenia w czasie w kwocie odpowiadającej I transzy,

490 Wn/Ma 640 – rozliczenie kosztów za okres od stycznia do maja.

Następnie w kolejnych miesiącach od czerwca do sierpnia odnoszono w koszty kwotę odpisu za poszczególne miesiące zapisem 490 Wn/Ma 640.

We wrześniu dokonano kolejnych rozliczeń kosztów dot. ZFŚS tj.:

405 Wn/Ma 240 – w kwocie odpowiadającej II transzy,

240 Wn/Ma 130 – przełanie środków na rachunek ZFŚS – II transza,

640 Wn/Ma 490 – ujęcie kosztów do rozliczenia w czasie w kwocie odpowiadającej II transzy,

W kolejnych miesiącach odnoszono w koszty kwotę odpisu za poszczególne miesiące zapisem 490 Wn/Ma 640.

Ujęcie w maju kosztów dot. odpisu na ZFŚS za pierwsze 5 miesięcy narusza zasadę określoną w art. 20 uor.

W 2020 r. rozliczenia w czasie kosztów odpisu na ZŚSS dokonano na koncie 640 w sposób prawidłowy.

- na ogół prawidłową dekretację dokumentów księgowych,
- że wydatki kwalifikowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.),
- brak realizacji w 2019 r. oraz 2020 r. zaleceń Prezydenta Miasta Tychy w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych przychodów i kosztów wskazanych w piśmie z dnia 11 stycznia 2018 r. w którym ustalono wspólne zasady (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych miasta Tychy w zakresie:
 - kosztów ponoszonych „z góry” a dotyczących okresów przyszłych o wartości jednostkowej nie przekraczającej 4 000,00 zł, które w myśl ww. zaleceń nie wymagają rozliczenia w czasie. W toku czynności kontrolnych ustalono natomiast, że w 2019 r. rozliczono w czasie na koncie 640 koszt ubezpieczenia majątku (okres ubezpieczenia obejmował okres od 1.04.2019 r do 31.12.2019 r.) w kwocie 779,26 zł. W roku 2020 natomiast koszty związane z wywozem nieczystości na kwotę 4 596 zł pomimo ww. zaleceń nie zostały rozliczone w czasie poprzez konto 640. Księgowania ww. kosztów dokonywano kwartalnie w kwocie 1 149 zł, zapisami 403 Wn/ Ma 225.

Podkreślić należy, iż wprowadzenie zasad określonych w cytowanym piśmie ma na celu dostarczenie **kompletnych i spójnych informacji** finansowych i niefinansowych oraz jednolitą prezentację danych w sprawozdaniach finansowych.

- że zapisy księgowe spełniają wymagania art. 23 uor,
- zobowiązania regulowane są terminowo, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nakazującym dokonywać wydatki w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym Dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w jednostce. Weryfikacji poddano zapisy obowiązującego Regulaminu udzielania zamówień publicznych których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. W Regulaminie obowiązującym w jednostce ustalono trzy pułapy wartości zamówień przy których określono sposoby postępowania przy ich udzielaniu:

- zamówienia o wartości **do 1 000 euro netto**, które nie wymagają formy pisemnej i mogą być stosowane na bieżąco z zachowaniem należytej staranności i celowości wydatków i z zachowaniem procedury rozeznania cen na rynku u co najmniej 2 wykonawców,
- zamówienia o wartości **od 1 001 euro do 6 000 euro netto** dla których wymagana jest forma pisemna z zachowaniem procedury rozeznania cen na rynku u kilku wykonawców – szacowania wartości zamówienia (ulotki z cenami, wydruki z przeglądu stron WWW, gazetki, katalogi, maile z cenami - ofertami, notatki z telefonicznego lub osobistego dokonywania rozeznania cen). Z postępowania sporządza się notatkę z rozeznania cenowego rynku i wyboru Wykonawcy,
- zamówienia o wartości **od 6 001 euro do 30 000 euro netto** stosowana jest procedura zapytania ofertowego, umieszczanego na stronie BIP Przedszkola. Z postępowania sporządza się protokół. Po zakończeniu postępowania o zamówienie publiczne w trybie zapytania ofertowego podpisuje się z wybranym wykonawcą umowę na realizację zamówienia.

W wyniku weryfikacji zestawienia rozrachunków oraz sprawozdania Rb-28S za IV kwartał 2020 r. stwierdzono, iż największe wydatki rzeczowe jednostki dotyczyły zakupu żywności na potrzeby przygotowania posiłków dla dzieci korzystających z przedszkola. Koszt poniesiony przez jednostkę na zakup żywności wyniósł w 2020 r. 100 462,85 zł brutto, co obligowało do zastosowania procedury zapytania ofertowego określonej w obowiązującym Regulaminie. Weryfikacji poddano procedurę przeprowadzenia postępowania na dostawy żywności dla Przedszkola nr 20 w 2020 r. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, iż jednostka dokonała oszacowania wartości zamówienia w celu zastosowania odpowiedniej procedury przewidzianej regulaminem w oparciu

o wydatki z roku poprzedniego z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu cen na łączną kwotę 148 074 zł brutto.

Należy podkreślić, że art. 34 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych wskazuje, że podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju:

- 1) udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo
- 2) których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.

Na stronie BIP Przedszkola nr 20 umieszczono zaproszenie do składania ofert na sukcesywną dostawę artykułów spożywczych do przygotowania posiłków w podziale na następujące grupy: artykuły spożywcze, mięso i wędliny, nabiał, pieczywo, owoce i warzywa, mrożonki, ryby oraz jaja, z szczegółowym wskazaniem asortymentu oraz jego ilości w każdej z grup. Zauważa się, iż powyższe jest niespójne z zapisem umieszczonym w zapytaniu ofertowym – zaproszeniu do składania ofert, gdzie wskazano, że zamawiający nie dopuszcza możliwości składania ofert częściowych. Ponadto należy podkreślić, że co do zasady, zamawiający w jednym postępowaniu powinien nabywać określonego rodzaju dobra, jeśli zachodzi możliwość ich realizacji przez jednego wykonawcę. Natomiast zamówienia, które mają różne przeznaczenie i nie zachodzi możliwość ich wykonania przez jednego wykonawcę, powinny być traktowane jako zamówienia odrębne. Tym samym, zamawiający w ramach jednego postępowania powinien łączyć zamówienia obejmujące dostawy, które posiadają podobne przeznaczenie i zachodzi możliwości ich realizacji przez jednego wykonawcę. W stosunku do nich powinien dokonać opisu przedmiotu zamówienia i oszacować ich wartość. Odnosząc powyższe do zakupu artykułów żywnościowych, podstawowym kryterium decydującym o tym czy mamy do czynienia z jednym zamówieniem, czy z kilkoma odrębnymi, będzie dostępność produktów u jednego dostawcy. Powyższej oceny zamawiający powinien dokonywać z uwzględnieniem podziału jaki w sposób naturalny istnieje na rynku artykułów żywnościowych, tzn. co do zasady odrębne podmioty dostarczają pieczywo, warzywa i owoce, mięso i wędliny, nabiał, itp. Jako kryterium oceny ofert wskazano cenę oferowaną na produkty, będące przedmiotem zamówienia, gwarancja jej niezmienności przez cały okres trwania umowy oraz dopuszczono możliwość stosowania kryterium dodatkowego, jak dotychczasowa współpraca, co jest niezgodne z zasadami równego traktowania i uczciwej konkurencji.

W zaproszeniu do składania ofert wskazano, że ofertę należy złożyć do dnia 18.12.2019 r. mailowo w postaci skanu dokumentu z podpisem, pocztą bądź osobiście w sekretariacie Przedszkola. Zapisano, że otwarcie ofert nastąpi w dniu 18.12.2019 r. o godz. 13.15, co jest sprzeczne z wskazaną możliwością przesłania ofert drogą elektroniczną, która nie wymaga zastosowania zabezpieczeń przed otwarciem w określonym terminie. Zatem treść takiej oferty może być znana bezpośrednio po wejściu, na skrzynkę e-mailową zamawiającego. Podkreślić należy, że pomimo iż tryb zapytania ofertowego jest trybem pozaustawowym, zamawiający mają prawo w ramach własnych wewnętrznych uregulowań przewidzieć odmienne rozwiązania i wymagać jawnego otwarcia ofert.

Do kontroli przedłożono Protokoły z postępowania o zamówienie publiczne o wartości nieprzekraczającej 30 000 euro wraz z wnioskami o udzielenie zamówień w podziale na ww. grupy. W pkt. 2 pn. „Szacowana wartość zamówienia” protokołów każdorazowo wpisywano kwoty odpowiadające złożonym przez wykonawców ofertom. Jak wynika z wyjaśnień złożonych kontrolującym, błędnie uznano, iż w tym punkcie protokołu należy umieścić kwoty zamówień zaoferowane przez wykonawców. Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z § 6 pkt. 11 obowiązującego w jednostce regulaminu udzielania zamówień publicznych „Realizacja zamówienia odbywa się na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora wniosku. Do wniosku dołącza się **notatkę służbową z wartości szacunkowej zamówień publicznych**, zapytanie ofertowe wraz z formularzem ofertowym [...], odpowiedzi oferentów [...]”. Do żadnego z ww. wniosków nie załączono wspomnianej notatki z szacowania wartości zamówienia na poszczególne grupy żywności.

Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli, w poszczególnych grupach złożono następujące oferty:

- Warzywa i owoce

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
Adamos Hurt – Detal ██████████	33 001,10 zł	<u>tak</u>
Mango ██████████	42 868,45 zł	<u>tak</u>

Zamówienia udzielono wykonawcy Adamos Hurt – Detal ██████████ z uwagi na korzystniejszy koszt realizacji zamówienia.

- Jaja

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
Adamos Hurt – Detal ██████████	2 114 zł	<u>tak</u>
Mango ██████████	3 228,75 zł	<u>tak</u>

Zamówienia udzielono wykonawcy Adamos Hurt – Detal ██████████ z uwagi na korzystniejszy koszt realizacji zamówienia.

Umowę na realizację dostaw warzyw, owoców i jaj z wykonawcą Adamos Hurt – Detal [REDAKTOWANE] podpisano w dniu 27.12.2019 r. uwzględniając gwarancję niezmienności cen przez cały okres trwania dostaw, a wartość przedmiotu umowy ustalono na kwotę **około 35 115,10 zł brutto**.

- Ryby

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
Chłodnie Europejskie Sp. Z o.o.	8 701,32 zł	<u>tak</u>
[REDAKTOWANE] Sp. J.	8 207,41 zł	<u>3 miesiące tj do 30.03.2020</u>
Sklep Sezamek	8 778,20 zł	<u>tak</u>

Zamówienia udzielono wykonawcy [REDAKTOWANE] Sp. J. uzasadniając, iż zaproponował on najkorzystniejsze ceny oraz zagwarantował niezmiennosc cen na okres 3 miesięcy. Zaznaczyć należy, iż ww. oferta została w dwóch miejscach poprawiona (w zakresie wartości netto), a zmiana nie została zaparafowana przez wykonawcę. W ofercie Sklepu Sezamek dokonano natomiast poprawek przy użyciu korektora.

Umowę z ww. wykonawcą z dnia 2.01.2020 r. zawarto na okres od 1.01.2020 r. do 31.03.2020 r. ustalając wynagrodzenie przysługujące **wykonawcy na całość dostaw w roku budżetowym** na kwotę **około 8 207,44 zł brutto**. Następnie, w dniu 2.06.2020 r. sporządzono notatkę służbową z rozeznania cenowego rynku, zgodnie z którą w dniach 29.05-2.06.2020 r. przeprowadzono rozeznanie cenowe rynku w zakresie dostaw ryb. Przeanalizowano oferty dwóch wykonawców tj. [REDAKTOWANE] Sp. J. oraz P.P.H.U CENTO, wykluczając P.P.H.U CENTO z uwagi na fakt, iż zagwarantował on niezmiennosc cen tylko na okres jednego miesiąca. Z wykonawcą [REDAKTOWANE] Sp. J podpisano umowę na dostawę ryb na okres od 3.06.2020 r. do 31.12.2020 r. z gwarancją niezmienności cen na wartość wynagrodzenia za całość dostaw na kwotę **około 7 611,85 zł**.

- Artykuły spożywcze

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
P.P.H.U CENTO	30 660,89 zł	<u>tak</u>
Hurtownia spożywcza Ser-Mlecz	25 165,26 zł	<u>nie</u>

Pomimo oferty mniej korzystnej cenowo zamówienia udzielono wykonawcy P.P.H.U CENTO z uwagi na fakt, iż zagwarantował on niezmiennosc cen przez cały okres trwania dostaw. Zaznaczyć należy, iż oferta Hurtowni spożywczej Ser-Mlecz

została w kilku miejscach poprawiona (w zakresie ceny produktów), a zmiana nie została zaparafowana przez wykonawcę.

- Nabiał

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
P.P.H.U CENTO	23 615,30 zł	<u>tak</u>
Hurtownia spożywcza Ser-Mlecz	21 892,90 zł	<u>nie</u>

Pomimo oferty mniej korzystnej cenowo zamówienia udzielono wykonawcy P.P.H.U CENTO z uwagi na fakt, iż zagwarantował on niezmiennosc cen przez cały okres trwania dostaw.

- Mrożonki

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
P.P.H.U CENTO	4 250,72 zł	<u>tak</u>
Chłodnie Europejskie Sp. Z o.o.	2 746,66 zł	<u>tak</u>

Pomimo oferty mniej korzystnej cenowo zamówienia udzielono wykonawcy P.P.H.U CENTO. Jako uzasadnienie wyboru wskazano, gwarancję niezmienności cen przez cały okres trwania dostaw. Jak wynika jednak z analizy ofert przeprowadzonej przez kontrolujące, niezmiennosc cen w ofercie zagwarantowali obaj wykonawcy. Z wyjaśnień udzielonych przez intendenta Przedszkola wynika, iż wykonawca Chłodnie Europejskie Sp. z o.o. w osobnej korespondencji mailowej zaznaczył, że pomimo iż wyceny dokonano w ilościach określonych w formularzu ofertowym mrożonki sprzedawane są tylko w opakowaniach pełnych tj. paczkach po 2 kg; 2,5 kg lub 10 kg, na potwierdzenie czego przedłożono kontrolującym wydruk ww. korespondencji. Po weryfikacji dokumentów stwierdzono jednak, iż wspomniana korespondencja miała miejsce w dniu 31.12.2019 r. czyli znacznie później, niż data wyboru wykonawcy (wniosek o udzielenie zamówienia wykonawcy P.P.H.U CENTO do Dyrektora złożono w dniu 20.12.2019 r.). Wobec powyższego udzielono dodatkowych wyjaśnień, zgodnie z którymi ww. warunki ustalono z wykonawcą podczas rozmowy telefonicznej, która odbyła się przed dokonaniem wyboru wykonawcy, jednakże z rozmowy tej nie sporządzono stosownej notatki służbowej.

Umowę na realizację dostaw art. spożywczych, nabiału i mrożonek z wykonawcą P.P.H.U CENTO podpisano w dniu 2.01.2020 r. uwzględniając gwarancję niezmienności cen przez cały okres trwania dostaw, a wartość przedmiotu umowy ustalono na kwotę **około 58 526,91 zł brutto.**

- Pieczyno

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
Piekarnia ██████████	17 397,20	Tak
Piekarnia Wygorzele ██████████	19 636,24	Tak

Zamówienia udzielono wykonawcy Piekarnia ██████████ z uwagi na fakt, iż zaproponował najkorzystniejsze ceny oraz zagwarantował on niezmiennosc cen przez okres trwania dostaw.

Umowę na realizację dostaw pieczywa z wykonawcą Piekarnia ██████████ podpisano w dniu 2.01.2020 r. uwzględniając gwarancję niezmienności cen przez cały okres trwania dostaw, a wartość przedmiotu umowy ustalono na kwotę **około** 17 397,20 zł brutto.

- Mięso i wędliny

Nazwa wykonawcy	Wartość oferty (brutto)	Gwarancja niezmienności cen
Wędlinka	28 825,56	nie
██████████	Brak formularza ofertowego	-----
Centrum dystrybucji wędlin KASAN	Brak formularza ofertowego	-----

Zgodnie z protokołem z postępowania wykluczono wykonawców ██████████ oraz Centrum dystrybucji wędlin KASAN uzasadniając, iż oferty przez nich złożone nie zawierały formularza ofertowego, co potwierdza przedłożona do kontroli dokumentacja. **Zamówienia udzielono wykonawcy Wędlinka zaznaczając jednak, że gwarancja cen obejmuje jedynie okres sześciu miesięcy. Zgodnie zaś z treścią oświadczenia załączonego przez ww. wykonawcę do oferty zastrzegł on sobie prawo do zarówno podwyżki jak i obniżki cen w zależności od cen zakupu surowca na rynku.**

W dniu 30.12.2019 r. z wykonawcą podpisano umowę na okres od 1.01.2020 r. do 30.06.2020 r., w której ustalono, iż wykonawca nie gwarantuje niezmienności cen, a wynagrodzenie za całość dostaw w roku budżetowym ustalono na szacunkową kwotę **około 28 825,56 zł. Następnie, w dniu 1.07.2020 r. sporządzono notatkę służbową z rozeznania cenowego rynku, zgodnie z którą w dniach 8.06-29.06.2020 r. przeprowadzono rozeznanie cenowe rynku w zakresie dostaw mięsa i wędlin. Zapytanie ofertowe skierowano do trzech wykonawców tj. Wędlinka, Zakład Mięśny „Waga” ██████████ oraz „Sokołów” Zakłady Mięsne, przy czym Zakład Mięśny „Waga” ██████████ przedstawił ofertę niezgodną z formularzem ofertowym, natomiast wykonawca „Sokołów” Zakłady Mięsne nie złożył oferty wcale. Wobec powyższego umowę podpisano z wykonawcą Wędlinka ██████████ na dostawę w okresie od 1.07.2020 r. do 31.12.2020 r. z gwarancją niezmienności cen, ustalając wartość wynagrodzenia za całość dostaw na kwotę **około** 9 493,34 zł.**

Zauważyć należy, iż w zapytaniu ofertowym – zaproszeniu do składania ofert, zamieszczonym na stronie BIP dot. powyższych zamówień, kontrolowana jednostka zamieściła szczegółowy opis zamówienia wskazując m.in. że: „Wykonawca gwarantuje niezmiennosc cen w roku budżetowym, przez cały okres trwania dostaw, a Zamawiający zastrzega sobie prawo do ich niezmiennosci”. Wobec powyższego można uznać, iż jest to warunek konieczny, którego spełnienie decyduje o możliwości udziału danego wykonawcy w postępowaniu lub możliwości odrzucenia oferty wykonawcy, który warunku tego nie spełni. W tym samym dokumencie wskazano jednak iż: „Istotnym kryterium oceny wykonawcy będzie cena oferowana na produkty będące przedmiotem zamówienia oraz **gwarancja jej niezmiennosci przez cały okres trwania umowy**”. Trudno uznać zasadność powyższego zapisu i stwierdzić, iż możliwe jest porównanie ofert w kontekście ww. kryteriów. Inaczej mówiąc, wątpliwym jest uznanie, iż np. oferta mniej atrakcyjna cenowo, ale z gwarancją niezmiennosci ceny jest bardziej korzystna od tej, która przedstawia niższe ceny ale nie gwarantuje ich niezmiennosci, co też miało miejsce w kontrolowanej jednostce przy wyborze wykonawcy na dostawę art. spożywczych.

Ponadto, w każdej z ww. umów zawartych przez Przedszkole wartość przedmiotu umowy ustalano posługując się sformułowaniem „około”, co powoduje, iż zapisy umowy nie są jednoznaczne. Mając na uwadze, że wydatki Przedszkola są ściśle określone planem finansowym oraz fakt, iż wartość umowy uzależniona jest od rzeczywistych zamówień i dostaw wynikających z frekwencji dzieci w Przedszkolu, zasadnym wydaje się określenie wartości umowy z uwzględnieniem maksymalnej kwoty zamówienia określonej uprzednio przez wykonawcę w formularzu ofertowym.

Podsumowując łączna wartość umów zawartych przez Przedszkole na początku 2020 r. dot. zakupu żywności wyniosła 148 072,21 zł brutto, tymczasem kwota zaangażowania wynikająca z zapisów na koncie 998-801-80104-4220 wyniosła 133 659, 43 zł. W myśl rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych danego roku budżetowego oraz niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się:

- 1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym;

2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

W toku dalszych czynności kontrolnych na podstawie przedłożonych notatek służbowych stwierdzono, iż w 2020 r. oprócz opisanych powyżej procedur wynikających z obowiązującego regulaminu udzielania zamówień publicznych, dokonano rozeznania cenowego rynku w zakresie m.in.: usług medycyny pracy, art. chemicznych, art. biurowych, art. toaletowych, myjki parowej, wózka kelnerskiego, węgla kamiennego, odzieży BHP. Powyższe potwierdza zachowanie należytej staranności dla zachowania zasad celowego i oszczędnego dokonywania wydatków publicznych oraz uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów.

4.2. Realizacja dochodów budżetowych

Głównym dochodem budżetowym pobieranym przez przedszkole są opłaty za pobyt w przedszkolu i za wyżywienie. Jak wynika z przedłożonych sprawozdań Rb-27S jednostka w latach 2019 i 2020 uzyskała odpowiednio z tytułu opłat za pobyt w przedszkolu (§ 0660) dochody w wysokości 31 800 zł oraz 20 851 zł, a z tytułu opłat za wyżywienie (§ 0670) w wysokości 138 043 zł oraz 97 484,03 zł.

Po 1 stycznia 2018 r. zgodnie z art. 52 ust. 15 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych „opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz opłaty za korzystanie z wyżywienia w tychże placówkach stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, o których mowa w art. 60 pkt 7 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”. Nieuiszczenie należnej opłaty winno skutkować wszczęciem procedury dochodzenia należności budżetowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1483 z późn. zm.), w którym doprecyzowano m.in. jakie elementy obligatoryjne winno zawierać upomnienie kierowane do zobowiązanego czy też termin jego wystawienia.

Zarządzeniem nr 0050/281/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 29.08.2019 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów przedszkoli i szkół z oddziałami przedszkolnymi do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej oraz wykonywania praw i obowiązków wierzyciela w sprawach dotyczących egzekucji administracyjnej należności pieniężnych Gminy Miasta Tychy oraz zarządzeniem nr 0050/282/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia

29.08.2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury egzekucji niepodatkowych należności budżetowych w prowadzonych przez Miasto Tychy publicznych placówkach wychowania przedszkolnego uregulowano kwestie dochodzenia przedmiotowych należności.

Wyrывkowej kontroli poddano realizację powyższych uregulowań stwierdzając, że dokumentowanie podjętych przez pracownika działań informacyjnych wobec zobowiązanych w rejestrze czynności o którym mowa w § 4 pkt 7 zarządzenia nr 0050/281/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 29.08.2019 r. rozpoczęto dopiero od marca 2020 r. W związku z powyższym kontrolujące nie miały możliwości zweryfikowania czy i jakie czynności informacyjne zostały podjęte wobec zobowiązanych nieterminowo regulujących należności w okresie do marca 2020 r. Wyrывkowa weryfikacja wykazała, że w stosunku do nieterminowo regulowanych należności w II, III i IV kwartale 2020 r. jednostka dopełniła obowiązku podjęcia wobec zobowiązanych działań informacyjnych (kontakt telefoniczny lub upomnienie ustne), zmierzających do dobrowolnego wykonania przez nich obowiązku zapłaty, udokumentowanych w rejestrze czynności informacyjnych zgodnie z zapisem § 4 pkt 4 i 7 ww. zarządzenia.

Zgodnie z § 5 Procedury Dyrektor przedszkola jest upoważniony do wystawiania i wysyłania zobowiązanemu upomnień. Gdy łączna wysokość zadłużenia przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia (tj. 116 zł), upomnienie wystawia się bez zbędnej zwłoki, nie później niż dwa miesiące od ostatniego dnia terminu płatności. Natomiast gdy łączna wysokość zadłużenia nie przekroczy dziesięciokrotności kosztów upomnienia (116,00 zł), upomnienie wystawia się nie później niż do dnia 30 kwietnia następnego roku kalendarzowego, przy czym upomnienie dotyczące należności powstałych od 1.01.2018 r. do 31.08.2019 r. powinno zostać wystawione w terminie do 31.10.2019 r. i obejmować wszystkie należności powstałe w tym okresie. Jak wynika z wyjaśnień udzielonych kontrolującemu działania informacyjne stosowane wobec zobowiązanych zmierzające do dobrowolnego wykonania przez nich obowiązku zapłaty przynosiły pożądany efekt, wobec czego w okresie objętym kontrolą nie wystawiono żadnych upomnień. Wyrывkowa weryfikacja rozrachunków z 2020 r. wykazała natomiast, że w jednym z przypadków łączna zaległa opłata za przedszkole i żywienie wyniosła 166,80 zł z terminem płatności na dzień 15.08.2020 r. W dniu 18.08.2020 r. zgodnie z rejestrem podjęto kontakt telefoniczny z dłużnikiem, a następnie wobec braku wpłaty w dniach 1.09.2020 r. oraz 15.09.2020 r. odnotowano kolejne czynności (rozmowa telefoniczna). Pomimo powyższych działań dłużnik nie dokonał zapłaty przed upływem dwóch miesięcy od dnia terminu płatności, a wbrew § 5 Procedury upomnienie nie zostało wystawione. Ostatecznie należność została uregulowana w całości w dniu 19.10.2020 r.

Należy również wspomnieć, że 20.02.2021 r. w życie weszły dwa akty wykonawcze precyzujące zapisy wynikające z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które mają istotny wpływ na zapisy procedury oraz stosowane wzory.

Są to:

1. rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 18.11.2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083), które na nowo definiuje zasady wystawiania upomnień, zgodnie z którym wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie w zakresie należności pieniężnej, której wysokość przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia:

- niezwłocznie – jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne,
- przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne.

2. rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 4.12.2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu (Dz. U. z 2020r., poz. 2194), które wskazuje obligatoryjne elementy przesyłanych przez wierzyciela upomnień. Wobec powyższego we wzorze obecnie stosowanego upomnienia brakuje:

- informacji na temat rodzaju i wysokości odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, naliczonych na dzień wystawienia upomnienia, o ile są wymagane, oraz stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki do dnia zapłaty,
- wezwania do wykonania obowiązku, w tym obowiązku zapłaty należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie, naliczonymi na dzień zapłaty, o ile są wymagane,
- pouczenia, że w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej będą stosowane środki egzekucyjne i powstanie obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych, a w tym w egzekucji należności pieniężnej:
 - a) opłaty manipulacyjnej w wysokości 100 zł oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego,
 - b) opłaty egzekucyjnej naliczanej od wyegzekwowanych lub zapłaconych środków pieniężnych organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi, o której mowa w art. 64 § 4 lub § 5 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - c) wydatków egzekucyjnych poniesionych przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego,
 - d) opłaty za czynności egzekucyjne.

4.3. Gospodarka majątkiem trwałym i inwentaryzacja

Wartość majątku jednostki wg stanu na dzień 31.12.2020 r. zgodnie z księgami rachunkowymi przedstawiała się następująco:

• 011-002 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	166296,00
• 011-006 – urządzenia techniczne	19 377,72
• 011-008 – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	96 621,88
Razem 011:	282 295,60
• 013 – Pozostałe środki trwałe	53 022,45
• 021 – Pozostałe wartości niematerialne i prawne	670,00

Zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w 2019 r. w kontrolowanej jednostce środki trwałe i wyposażenie ujmuje się w księgach inwentarzowych ilościowo i wartościowo. W ewidencji ilościowo – wartościowej ujmuje się pozostałe środki trwałe o wartości początkowej od 2500,01 zł do 10 000 zł. Natomiast w pozaksięgowej ewidencji ilościowej, spisując w koszty pod datą zakupu ujmuje się:

- składniki majątkowe o wartości jednostkowej do 2 500 zł takie jak: sprzęt informatyczny, kserokopiarki, sprzęt audiowizualny, sprzęt fotograficzny i kamery, sprzęt RTV, telefony komórkowe, meble,
- sprzęt AGD o wartości jednostkowej od 100 zł do 2 500 zł,
- pozostałe wyposażenie o wartości jednostkowej od 500 zł do 2 500 zł.

Uwzględniając zasadę istotności wyposażenie pomieszczeń przymocowane do ścian, podłóg i sufitów (np. gaśnice, lampy, żaluzje, rolety, przepływowe ogrzewacze wody, suszarki itp.) w chwili nabycia ujmowane są bezpośrednio w kosztach jednostki i nie podlegają żadnej ewidencji.

Księgi inwentarzowe prowadzone są w programie komputerowym Wizja Net. Do kontroli przedstawiono wydruk z programu Wizja Net środków trwałych oraz księgi ilościowo – wartościowej i ilościowej. W wyniku kontroli stwierdzono zgodność danych wynikających z ksiąg rachunkowych dotyczących składników majątkowych z księgami inwentarzowymi prowadzonymi w systemie Wizja Net.

W 2020 r. wartość środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nie uległa zmianie. W 2019 r. wartość środków trwałych wzrosła o kwotę 166 296 zł w związku z modernizacją placu zabaw. Zmniejszeniu o kwotę 2 878 zł uległa wartość pozostałych środków trwałych w związku z likwidacją 2 radiomagnetofonów, magnetowidu oraz wzmacniacza i telewizora. Kwota pozostałych wartości niematerialnych i prawnych wzrosła o 355 zł w związku z zakupem Microsoft Office 2019.

Zgodnie z Instrukcją inwentaryzacyjną stanowiącą załącznik nr 3 do zarządzenia Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach środki trwałe inwentaryzuje się corocznie, 31 grudnia – nie wcześniej niż na trzy miesiące przed tą datą i nie później niż 15 stycznia roku następnego, a środki trwałe znajdujące się na terenie strzeżonym są inwentaryzowane w drodze spisu z natury raz w ciągu czterech lat. W myśl instrukcji za teren strzeżony uznaje się:

1. miejsca przechowywania składników majątkowych (place, budynki), które są zabezpieczone przed nieupoważnionym dostępem poprzez zastosowanie trzech z poniżej wymienionych sposobów zabezpieczeń tj.: ogrodzenie; zamknięcie uniemożliwiające dostęp z zewnątrz; system alarmowy; monitoring; dozór nocny zapewniony przez pracowników jednostki lub wyspecjalizowaną firmę zajmującą się ochroną mienia.
2. pomieszczenia magazynowe do których dostęp ma tylko magazynier, posiadające zamknięcie uniemożliwiające dostęp z zewnątrz.

Mając na względzie, iż budynek Przedszkola stanowi teren strzeżony inwentaryzacja środków trwałych znajdujących się w budynku przeprowadzana jest raz na 4 lata. Jednostka kontrolowana posiada ponadto plac zabaw, który zgodnie z danymi wykazanymi w ankiecie wypełnionej przez Dyrektora jednostki również znajduje się na terenie strzeżonym tzn. jest ogrodzony, posiada zamknięcie uniemożliwiające wejście z zewnątrz oraz jest objęty monitoringiem, wobec czego jego inwentaryzację także przeprowadza się raz w ciągu 4 lat. Jak wynika z informacji udzielonej kontrolującym przez Dyrektora Przedszkola nr 20, ostatnia całościowa inwentaryzacja majątku jednostki miała miejsce na koniec 2017 r.

Zgodnie z zarządzeniem 021/41/2019 Dyrektora MCO w Tychach z dnia 9 lipca 2019 r. metodą spisu z natury należało zinwentaryzować stan magazynu Przedszkola nr 20. W myśl zapisów ww. zarządzenia spisu z natury należało dokonać w dniu 31 lipca 2019 r. według stanu na dzień 31 lipca 2019 r. Jak wynika z wydruku z systemu Wizja Net stan magazynu żywnościowego na dzień 31.07.2019 r. wynosił zero, co jest zgodne z saldem konta 310 -1 „Materiały - środki żywności”. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli tj.: kopii rozliczenia wyników inwentaryzacji w formie spisu z natury oraz kopii protokołu z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych nie wynika jednak, iż dokonano weryfikacji ww. salda z wynikami spisu oraz ewidencją prowadzoną w programie Wizja Net.

Do kontroli przedłożono dokumentację z przeprowadzonego spisu z natury magazynu z węglem. Jak wynika ze sprawozdania z przebiegu spisu z natury w dniu 31.07.2019 r. przeprowadzono spis z natury węgla zgromadzonego w magazynie Przedszkola nr 20 w Tychach. Spisu dokonano na arkuszu akcydensowym nr 000181 pobranym w dniu spisu. W toku czynności spisowych ustalono, iż w magazynie znajdują się 3 tony węgla, których wartość wyceniono na kwotę 2 339,99 zł. Jak wynika z załączonego do

dokumentacji rozliczenia inwentaryzacji saldo ustalone w drodze spisu z natury porównano z saldem konta 310 – 2 „Materiały – opał” nie stwierdzając różnic, co zawarto w protokole z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych z dnia 1.08.2019 r.

Ponadto, do kontroli przedłożono protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji na dzień 31.12.2019 r. Nie przedłożono natomiast protokołu z weryfikacji kont pozabilansowych.

4.4. Ustalenie i przekazanie odpisu na ZFŚS oraz prawidłowość przyznawanych świadczeń

Weryfikacji poddano dokumentację związaną z ustalaniem wartości odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w 2020 r. W myśl art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1070 z późn. zm.) równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów. W związku z powyższym w dniu 28.05.2020 r. na rachunek bankowy ZFŚS przekazano kwotę 50 154,75 zł. Pozostałą część zgodnie z ustawą przekazano do końca września 2020 r., tj. w dniu 29.09.2020 r. w kwocie 16 718,25 zł. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z wyliczeniem przedłożonym do kontroli łączna kwota planowanego odpisu na ZFŚS wynosiła 66 872,48 zł, tymczasem do końca września 2020 r. na rachunek ZFŚS przekazano łącznie kwotę 66 873 zł, tj. po zaokrągleniu do pełnych złotych. Natomiast, ani ustawa o ZFŚS, ani rozporządzenie w sprawie ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych nie przewidują możliwości zaokrąglania kwoty odpisu. To oznacza, że wszelkie zmiany wartości odpisu w postaci zaokrąglania do pełnych złotych nie znajdują uzasadnienia w przepisach prawa.

Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli w wyniku przeliczenia stanu zatrudnienia do faktycznej liczby zatrudnionych, które odbyło się na dzień 19.11.2020 r. ustalono, iż na rachunek ZFŚS należy przekazać kwotę 3 398,40 zł, co zostało dokonane w dniu 11.12.2020 r.

Sprawdzeniu poddano prawidłowość ustalenia odpisu na ZFŚS po przeliczeniu do faktycznej liczby zatrudnionych w podziale na:

1. Nauczyciele – w zakresie ustalenia rzeczywistego stanu zatrudnienia nauczycieli w 2020 r. weryfikacji poddano arkusz organizacyjny szkoły wraz z aneksami, akta osobowe nauczycieli oraz dokumentację stanowiącą podstawę do dokonania ww. odpisu. Kwota odpisu podstawowego dla nauczycieli wyliczona przy ustaleniu przeciętnej liczby zatrudnionych na poziomie 14,51 powinna wynosić 43 939,33 zł. Jak wynika natomiast z dokumentacji przedłożonej do kontroli przeciętną liczbę zatrudnionych w 2020 r.

w Przedszkolu nauczycieli po zaokrągleniach ustalono na poziomie 14,53 co po przeliczeniu przez 110% kwoty bazowej, tj. 3 028,21 zł daje kwotę 43 999,89 zł.

2. Pracownicy administracji i obsługi – w wyniku analizy akt osobowych pracowników zatrudnionych w przedszkolu w 2020 r. stwierdzono, iż odpis podstawowy na ZFŚS dla faktycznej, przeciętnej liczby zatrudnionych w skali roku w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy powinien **wynosić 17 362,91 zł dla 11,2 etatu. Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli na rachunek ZFŚS przekazano kwotę 16 897,83 zł, wyliczoną z zastosowaniem przeciętnej liczby zatrudnionych ustalonej na 10,9 etatu. Różnica 465,08 zł wynika z faktu, iż do wyliczenia odpisu nie ujęto pracownika zatrudnionego na stanowisku pomocy kuchennej w okresie od 16 stycznia do 30 kwietnia 2020 r.**

3. Emeryci i renciści – byli nauczyciele - zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2215) dla nauczycieli będących emerytami, rencistami lub nauczycielami pobierającymi świadczenie kompensacyjne dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur, rent oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. Wartość powyższego odpisu w kontrolowanej jednostce w listopadzie ustalono w kwocie 8 340,15 zł. **W przedłożonej do kontroli dokumentacji brakowało jednej decyzji o wysokości świadczenia emerytalnego po waloryzacji, potwierdzającej ujętą w wyliczeniu kwotę 25 070 zł. W trakcie kontroli uzupełniono dokumentację przedkładając zaświadczenie z ZUS o wysokości pobieranej emerytury w okresie od marca do grudnia 2020 r. w łącznej kwocie 25 223,94 zł. Ponadto przy wyliczeniu wysokości emerytur pobieranych przez byłych nauczycieli będących emerytami w większości przypadków zaokrąglano je do pełnych złotych. Roczna wysokość pobieranych emerytur i rent przez nauczycieli będących emerytami w 2020 r. w oparciu o dokumenty źródłowe stanowi kwotę 166 367,30 zł, a nie jak wskazano 166 803,04 zł. Prawidłowo wyliczony odpis stanowi, więc kwotę 8 318,37 zł, czyli został zawyżony o 21,78 zł.**

4. Pracownicy administracji i obsługi – emeryci i renciści – jak wynika z dokumentacji przedłożonej do kontroli w 2020 r. należało utworzyć odpis na ZFŚS na 3 emerytowanych pracowników administracji i obsługi. Tymczasem odpis utworzono na 4 pracowników pobierających emerytury, w tym dla jednego pracownika który po przejściu w 2016 r. na emeryturę ponownie podjął zatrudnienie w przedszkolu. **Emeryt ten jako pracownik został już uwzględniony w odpisie dla pracowników.** Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych osoby uprawnione do korzystania z Funduszu oznaczają pracowników i ich rodziny, emerytów i rencistów - byłych

pracowników i ich rodziny oraz inne osoby, którym pracodawca przyznał, w regulaminie, o którym mowa w art. 8 ust. 2, prawo korzystania ze świadczeń socjalnych finansowanych z Funduszu. **Prawidłowo ustalony odpis na 3 emerytów stanowi kwotę 775,14 zł, a nie kwotę 1 033,52 zł, co oznacza zawyżenie odpisu o 258,38 zł.**

Zasady funkcjonowania ZFŚS zostały określone zarządzeniem nr 9/2018 Dyrektora Przedszkola nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach z dnia 22.05.2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Przedszkolu nr 20 wraz aneksami nr 1 i 2. Zgodnie z treścią regulaminu wysokość dofinansowań uzależniona została od kryterium dochodowego przypadającego na jedną osobę w rodzinie. W trakcie weryfikacji zapisów regulaminu stwierdzono, **że kwoty dofinansowania w zakresie różnych rodzajów pomocy finansowej na zakup żywności lub innych towarów i artykułów jesienno-zimowych, doposażenia szkolnego lub związana ze zdarzeniem losowym zostały określone w poszczególnych przedziałach dochodowych w wysokości stanowiącej graniczną kwotę dofinansowania** np. przy dochodzie do 1 500 zł przysługuje świadczenie w związku z pomocą finansową na zakup żywności lub innych towarów i artykułów w okresie jesienno-zimowym do kwoty 800 zł, przy dochodzie od 1 501 – 3 000 zł - do kwoty 600 zł, a przy dochodzie powyżej 3 001 zł – do kwoty 500 zł. **Wprowadzenie takich uregulowań może oznaczać, że osoby znajdujące się w różnych przedziałach dochodowych otrzymają tę samą kwotę dofinansowania**, co jest niezgodne z podstawowym kryterium przyznawania świadczeń z ZFŚS określonym w art. 8 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych zgodnie z którym przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w rozdziale VI regulaminu „Zasady i tryb przyznawania świadczeń” w § 9 ust. 4 pkt. 1 uprawnionym przysługuje pomoc finansowa na zakup żywności lub innych towarów i artykułów w okresie jesienno – zimowym. Świadczenie przyznawane jest na wniosek zainteresowanego według wysokości określonych w tabeli stanowiącej załącznik 8 do regulaminu. W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano dokumentację dot. udzielania świadczeń jesienno - zimowych ze środków Funduszu w 2019 r. w konfrontacji z zapisami obowiązującego regulaminu. Generalnie, praktyka stosowana w kontrolowanej jednostce wskazuje, iż świadczenia przydzielane są w wysokości górnej granicy dofinansowania, poza wnioskiem z wykazanim średnim dochodem na jednego członka rodziny w wysokości 1 480 zł, który uprawniał emeryta do otrzymania dofinansowania w wysokości do 800 zł, a otrzymał on świadczenie w wysokości 600 zł.

4.5. Weryfikacja wypłaconych nagród jubileuszowych, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop oraz wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń

W ramach wydatków osobowych weryfikacji poddano ustalenie wysokości i terminy wypłaty 4 nagród jubileuszowych w 2019 r. i jednej nagrody jubileuszowej i dwóch odpraw emerytalnych w 2020 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

- błędnie ustalono termin nabycia nagrody jubileuszowej dla pracownika zatrudnionego na stanowisku pomoc nauczyciela. Zgodnie z pismem Dyrektora przedszkola nabył on prawo do nagrody 18 lipca 2019 r. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych potwierdzających okresy zatrudnienia wynika, że pracownik na ten dzień osiągnął staż pracy 25 lat 8 miesięcy i 27 dni za przepracowane okresy tj. (od 3 września 1992 r. do 21 czerwca 1993 r., od 1 września 1993 r. do 31 grudnia 1996 r., od 2 stycznia 1997 r. do 30 listopada 2005 r., od 16 października 2006 r. do 29 lipca 2016 r., od 24 sierpnia 2016 r. do 18 lipca 2019 r.). Prawidłowo ustalony termin nabycia prawa do nagrody przypadął na 21 października 2018 r. Skutkowało to wypłatą nagrody z ponad 8 miesięcznym opóźnieniem. Ponadto, błędne wyliczenie stażu pracy miało zasadniczy wpływ na wysokość nagrody ww. pracownika, gdyż kwota nagrody wypłaconej we właściwym terminie byłaby o 134,40 zł mniejsza.
- prawidłowo ustalono kwotę wypłacanych nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych,
- **jedną z odpraw emerytalnych wypłacono z opóźnieniem tj. pracownikowi zatrudnionemu do 5.02.2020 r. w związku z przejściem na nauczycielskie świadczenie kompensacyjne wypłacono odprawę emerytalną w dniu 3.03.2020 r. Powyższe wynikało z faktu, iż stosowny dokument zlecający wypłatę odprawy sporządzono i przekazano do Działu Płac MCO w dniu 2.03.2020 r. Tym samym naruszono zapisy obowiązującego w jednostce regulaminu obiegu dokumentów, w myśl których decyzje wypłat premii, zgłoszenia do nagród i innych wypłat doraźnych należy przekazać do Działu Płac MCO na bieżąco, nie później niż 5 dni przed terminem wypłaty.** Zauważa się, iż wypłata odprawy emerytalnej powinna nastąpić niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej odprawy, gdyż od dnia rozwiązania stosunku pracy byłemu pracownikowi przysługuje roszczenie o wypłatę tego świadczenia.

Weryfikacji poddano wypłacone w 2019 r. i 2020 r. ekwiwalenty za niewykorzystany urlop. **Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2019 r. wypłacono ekwiwalent aż 8 pracownikom Przedszkola na łączną kwotę 4 480,48 zł, a w 2020 r. kolejnym 6 pracownikom na łączną kwotę 11 375,01 zł.**

Nauczycielom placówek, w których nie są przewidziane ferie szkolne, przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 35 dni roboczych w czasie ustalonym w planie urlopów (art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, dalej KN), a w przypadku nawiązania lub ustania stosunku pracy w trakcie roku kalendarzowego, nauczycielowi przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego, zgodnie z odrębnymi przepisami (art. 64 ust. 5a ustawy KN). W stosunku do urlopów nauczycieli placówek nieferyjnych stosuje się bowiem regulacje ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) o czym stanowi art. 91c ust. 1 ustawy KN. Zgodnie z art. 154 § 2 ustawy z 26.06.1974 r. kp wymiar urlopu dla pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy ustala się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika, biorąc za podstawę wymiar urlopu przysługującego pracownikowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy, a niepełny dzień urlopu zaokrągla się w górę do pełnego dnia. Zgodnie z art. 154² ustawy z 26.06.1974 r. kp urlopu udziela się w dni, które są dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w wymiarze godzinowym, odpowiadającym dobowemu wymiarowi czasu pracy pracownika w danym dniu. Natomiast kwestie uprawnień do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlopu wypoczynkowy zostały uregulowane w art. 66 ust. 2 ustawy KN, tj. nauczycielowi przysługuje ekwiwalent pieniężny w dwóch sytuacjach: jeśli nie wykorzysta on urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy albo w wyniku powołania do odbycia służby wojskowej, a wypłata ekwiwalentu jest limitowana do 35 dni w placówkach nieferyjnych. Zgodnie z art. 67 ust 1 KN za czas urlopu wypoczynkowego nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i zajęcia dodatkowe oblicza się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu wszystkich miesięcy danego roku szkolnego, poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a jeżeli okres zatrudnienia jest krótszy od roku szkolnego – z tego okresu. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wynagrodzenia oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlopu wypoczynkowy nauczycieli (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1455) wskazano w § 5 ust. 2 pkt 2, że wynagrodzenie za jeden dzień urlopu nauczyciela, o którym mowa w art. 64 ust. 3 ustala się, dzieląc miesięczne wynagrodzenie obliczone według zasad określonych w § 1-4 przez liczbę 21. Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia ekwiwalent za niewykorzystany przez nauczyciela urlopu wypoczynkowy oblicza się, mnożąc ekwiwalent za jeden dzień urlopu przez liczbę dni tego urlopu.

Wobec powyższych regulacji, stwierdzono następujące nieprawidłowości w zakresie ustalenia liczby dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego dla nauczycieli:

- nauczycielowi zatrudnionemu w okresie od 18.03.2019 r. do 30.06.2019 r. w wymiarze 1 etatu wypłacono ekwiwalent za 8 dni niewykorzystanego urlopu. Pracownikowi przysługiwał urlop proporcjonalny do okresu zatrudnienia tj. za 4 miesiące pracy co wynika z art. 155¹. § 1 pkt 1 kp „w roku kalendarzowym, w którym ustaje stosunek pracy z pracownikiem uprawnionym do kolejnego urlopu, pracownikowi przysługuje urlop u dotychczasowego pracodawcy - w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego u tego pracodawcy w roku ustania stosunku pracy, chyba że przed ustaniem tego stosunku pracownik wykorzystał urlop w przysługującym mu lub w wyższym wymiarze” oraz art. 155^{2a} kp „przy ustalaniu wymiaru urlopu kalendarzowy miesiąc pracy odpowiada 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi. Niepełny kalendarzowy miesiąc pracy zaokrągla się w górę do pełnego miesiąca”. A zatem wymiar urlopu przysługujący ww. pracownikowi wynosił 12 dni. Wobec faktu, iż pracownik wybrał 3 dni urlopu, ekwiwalent należało wypłacić za pozostałe 9 dni niewykorzystanego urlopu.

Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynika, że błędnie ustalono, iż pracownikowi pozostało 8 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, a co za tym idzie wypłaty ekwiwalentu dokonano w zaniżonej kwocie.

- nauczycielowi zatrudnionemu w okresie do 5.02.2020 r. w wymiarze 1 etatu wypłacono ekwiwalent za 15 dni niewykorzystanego urlopu. Jak wynika natomiast z dokumentacji przedłożonej do kontroli pracownikowi przysługiwało 11 dni zaległego urlopu z 2019 r. oraz 6 dni urlopu za 2020 r. Pracownik do dnia rozwiązania umowy o pracę nie wykorzystał ani jednego dnia urlopu w naturze, wobec czego należało wypłacić mu ekwiwalent za 17 dni urlopu. **Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynika, że błędnie ustalono, iż pracownikowi pozostało 15 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, a co za tym idzie wypłaty ekwiwalentu dokonano w zaniżonej kwocie.**

- nauczycielowi zatrudnionemu w okresie do 30.06.2019 r. w wymiarze 0,24 etatu wypłacono ekwiwalent za 3 dni niewykorzystanego urlopu. Jak wynika z dokumentacji przedłożonej do kontroli pracownikowi przysługiwał 1 dzień (8h) niewykorzystanego urlopu za 2018 rok. Za 2019 rok przysługiwał mu natomiast urlop w wymiarze 5 dni (40 godzin). Nauczyciel pracował 2 dni w tygodniu, a jego dobową normą pracy wynosiła 4,8 godziny. Uwzględniając jeden dzień wykorzystanego urlopu w marcu (4,8 h) oraz 2 dni wykorzystanego urlopu w czerwcu (9,6 godzin, tj. 2 dni * 4,8 h) należało pracownikowi wypłacić ekwiwalent za niewykorzystany urlop w ilości 5 dni,

- nauczycielowi zatrudnionemu w wymiarze 0,15 etatu w okresie od 16.09.2019 r. do 6.10.2019 r., w wymiarze 0,5 etatu w okresie od 7.10.2019 r. do 3.11.2019 r. oraz

w wymiarze 0,56 etatu w okresie od 4.11.2019 r. do 30.06.2020 r. wypłacono ekwiwalent za 2 dni niewykorzystanego urlopu. Pracownikowi przysługiwał za 2019 rok urlop wypoczynkowy w wymiarze 5 dni (40 godzin), a za 2020 rok w wymiarze 10 dni (80 godzin). Nauczyciel pracował cztery dni w tygodniu, a jego dobową normę pracy wynosiła 5,6 h. Uwzględniając 3 dni wykorzystanego urlopu w 2019 r. (16,80 godziny, tj. 3 dni * 5,6h) oraz 12 dni wykorzystanego urlopu w 2020 r. (67,20 godzin, tj. 12 dni * 5,6 h), należało pracownikowi wypłacić ekwiwalent za niewykorzystany urlop w ilości 5 dni.

Stwierdzono również następujące nieprawidłowości w zakresie wyliczenia kwoty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy nauczycieli:

- nauczycielowi zatrudnionemu w jednostce do dnia 31.08.2020 r. w pełnym wymiarze etatu (pensum 25), prawidłowo wyliczono, iż do dnia zwolnienia z pracy nie wykorzystał on 3 dni urlopu wypoczynkowego. Wobec powyższego w dniu 31.08.2020 r. pracownikowi wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop w kwocie 371,10 zł. Do wyliczenia kwoty ekwiwalentu uwzględniono składniki stałe wynagrodzenia z dnia wypłaty oraz godziny ponadwymiarowe z roku szkolnego poprzedzającego miesiąc, w którym pracownik nabył prawo do ekwiwalentu. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynika, iż nauczyciel wypracował 89,25 godzin ponadwymiarowych w pensum 25 oraz 5,25 godziny ponadwymiarowe w pensum 22. Dla ustalenia kwoty ekwiwalentu uwzględniono **godziny ponadwymiarowe w każdym pensum odrębnie**. Prawidłowo ustalona kwota wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe wyliczona z uwzględnieniem płacy zasadniczej pracownika z dnia nabycia prawa do ekwiwalentu oraz jego pensum osobistego powinna wynosić 185, 89 zł. A zatem nauczycielowi należało wypłacić 370,85 zł. ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że prawidłowo ustalono ilość dni niewykorzystanego urlopu przez wszystkich 7 pracowników administracji i obsługi w latach 2019 i 2020, za który wypłacono im ekwiwalent. Weryfikacji poddano zasadność wypłaty tych ekwiwalentów stwierdzając:

- Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku pomocy nauczyciela i pomocy administracyjnej, który odszedł na emeryturę 19 października 2020 r. wypłacono ekwiwalent za 9 dni urlopu. Z analizy kartotek ewidencji obecności pracownika i planów urlopów na 2019 i 2020 r. wynika, że pracownik nie wykorzystał urlopu zgodnie z planem urlopów w lutym i w sierpniu oraz nie uwzględniono w planie urlopów 4 dni zaległego urlopu za 2019 r. Ponadto bezpośrednio przed rozwiązaniem umowy pracownik, był obecny w pracy i miał możliwość wykorzystania urlopu.

- Pracownika zatrudnionego na stanowisku intendenta na czas nieokreślony nie uwzględniono w planie urlopów na 2019 r. Na prośbę pracownika z dnia 5 lutego 2019 r. rozwiązano z nim umowę o pracę na mocy porozumienia stron z dniem 17 lutego 2019 r. i wypłacono mu ekwiwalent za cały należny urlop w wymiarze 5 dni. Pracownik wykorzystał jedynie w 2019 r. zaległy urlop za 2018 r. w wymiarze 6 dni.

Ponadto, zwraca się uwagę, żeby pracownikom zatrudnionym na czas określony np. w związku z zatrudnieniem na zastępstwo nieobecnego pracownika należy również zaplanować urlop. Przykładowo pracownika zatrudnionego na czas określony na stanowisku pomocy kuchennej nie uwzględniono w planie urlopów i wypłacono mu ekwiwalent za cały przysługujący mu urlop wymiarze 9 dni. **Zgodnie z art. 152 k.p. pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego. Natomiast pracodawca jest obowiązany udzielić pracownikowi urlopu w tym roku kalendarzowym, w którym pracownik uzyskał do niego prawo (art. 161 k.p.). W okresie wypowiedzenia umowy o pracę pracownik jest obowiązany wykorzystać przysługujący mu urlop, jeżeli w tym okresie pracodawca udzieli mu urlopu (art. 167¹ k.p.). Mając na uwadze ww. przepisy i obowiązującą jednostki publiczne zasadę gospodarności zwraca się uwagę na taką organizację pracy, która nie będzie generowała dodatkowych kosztów.**

Weryfikacji poddano terminy wypłacenia ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w 2019 r. i 2020 r. stwierdzając, że np.:

- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 5.03.2019 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 6.03.2019 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 11.03.2019 r.,
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 12.12.2019 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 13.12.2019 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 13.03.2019 r.,
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 17.02.2019 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 19.02.2019 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 20.02.2019 r.,
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 5.03.2019 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 6.03.2019 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 11.03.2019 r.
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 8.03.2019 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 27.03.2019 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 27.03.2019 r.

- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 5.02.2020 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 5.02.2020 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 10.02.2020 r.,
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 30.04.2020 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 4.05.2020 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 4.05.2020 r.
- Pismo Dyrektora Przedszkola zlecające wypłatę ekwiwalentu pracownikowi zatrudnionemu do 14.09.2020 r. przekazano do Działu Płac MCO w dniu 18.09.2020 r. Ekwiwalent wypłacono w dniu 21.09.2020 r.

Mając na uwadze powyższe należy zaznaczyć, iż zgodnie z obowiązującym w jednostce regulaminem obiegu dokumentów decyzje wypłat premii, zgłoszenia do nagród i innych wypłat doraźnych należy przekazać do Działu Płac MCO na bieżąco, nie później niż 5 dni przed terminem wypłaty. Ponadto na uwadze należy mieć uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 1 marca 2017 r. (sygn. akt II BP 11/15) który podkreślił, że: "(...) Z przepisu art. 171 § 1 K.p. w sposób niebudzący wątpliwości można wywieść, że prawo do ekwiwalentu staje się wymagalne z dniem rozwiązania (wygaśnięcia) stosunku pracy. Zdarzenie to należy postrzegać, jako »oznaczenie« terminu w rozumieniu art. 455 K.c. Z datą zakończenia zatrudnienia nie ma możliwości wykorzystania urlopu wypoczynkowego w naturze, z punktu widzenia stron staje się, zatem jasne, że jego rozliczenie może mieć miejsce wyłącznie przez zapłatę ekwiwalentu. Ponadto, informację o wypłacie ekwiwalentu, choć tylko za urlop bieżący, zamieszcza się w świadectwie pracy, które co do zasady w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy powinno być wydane pracownikowi niezwłocznie w dniu, w którym następuje rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy. Zatem przesunięcie wypłaty ekwiwalentu nie powinno mieć miejsca.

Zasady przydzielania środków ochrony indywidualnej, odzieży roboczej, obuwia roboczego dla pracowników Przedszkola nr 20 określone zostały w Regulaminie Pracy, w którym wskazano wykaz stanowisk, zakres wyposażenia oraz przewidywany okres używalności odzieży ochronnej, ustalony jako „do zużycia”. Do kontroli przedłożono karty ewidencyjne wyposażenia odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, które prowadzone są odrębnie dla każdego pracownika do czego obliguje obowiązujące rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.12.2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 2369). Zgodnie z zestawieniem obrotów i sald konta 130 § 3020 *Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń* w latach 2019 oraz 2020 wydatkowano na świadczenia rzeczowe, wynikające

z przepisów bhp, odpowiednio kwotę 1316,79 zł i 2 148 zł. Weryfikacja faktur zakupu z 2019 r. oraz 2020 r. dot. środków ochrony indywidualnej, odzieży roboczej oraz obuwia roboczego wykazała, iż wszystkie zakupione środki ujęte zostały na kartotekach wyposażenia pracowników. **Zgodnie jednak z tabelą norm przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej polar przysługuje tylko na stanowisku konserwatora tymczasem w okresie objętym kontrolą wyposażono w tą część odzieży trzech pracowników zatrudnionych na stanowisku: woźnej, pomocy nauczyciela i pomocy administracyjnej.**

4.6. Przestrzeganie stosowania Procedury MDR i przepisów MDR

Podczas czynności kontrolnych weryfikacji poddano stosowania Procedury MDR i przepisów MDR zgodnie z zarządzeniem nr 0050/418/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznej procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w jednostkach organizacyjnych Miasta Tychy i komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Tychy. Do kontroli przedłożono oświadczenie (stanowiące załącznik nr 6) złożone przez dyrektora Przedszkola nr 20 i oraz pracowników MCO, tj. specjalisty realizującego zadania głównego księgowego i specjalisty ds. płac o: zapoznaniu się z Procedurą wewnętrzną w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych MDR obowiązującą w Gminie Miasta Tychy; zrozumieniu postanowień Procedury wewnętrznej MDR i zobowiązaniu się do jej przestrzegania w sytuacjach przewidzianych w Procedurze oraz w przepisach dotyczących przekazywania informacji o schematach podatkowych oraz o znajomości przepisów prawa w zakresie przekazywania informacji o schematach podatkowych i zasady zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów MDR i obowiązków wynikających z Procedury. Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż do dnia kontroli w jednostce nie dokonano uzgodnień mogących stanowić schemat podatkowy.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 31 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2176).

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce, tj. w Przedszkolu nr 20 im. Karlika i Karolinki w Tychach, drugi w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach.

5. Pouczenie:

Dyrektor Przedszkola nr 20 w Tychach mgr Elżbieta Jędryka oraz Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach mgr Dorota Gnacik zostały poinformowane o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 13.04.2021 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczęćka
1.	Elżbieta Jędryka – Dyrektor Przedszkola nr 20 w Tychach	/-/ Elżbieta Jędryka
2.	Dorota Gnacik – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach	/-/ Dorota Gnacik
3.	Kornelia Gzik-Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach	/-/ Kornelia Gzik-Lisiecka
4.	Maria Barnuś – specjalista realizujący zadania Głównego Księgowego Przedszkola nr 20 w Tychach	/-/ Maria Barnuś
5.	Agnieszka Olak – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ Agnieszka Olak
6.	Anna Wardzińska – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ Anna Wardzińska